Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limba maghiară și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii de lingvistică și literatură maghiară / master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMM2112 Istoria lingvisticii moderne (în limba maghiară)**							
2.2 Titularul activităţilor de curs	dr. Fazakas Emese, conferențiar universitar							
2.3 Titularul activităţilor de seminar	dr. Fazakas Emese, conferențiar universitar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DSIN
							Obligativitate	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuţia fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					*35*
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					*50*
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					*45*
Tutoriat					*12*
Examinări					*2*
Alte activităţi.....					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	• sală de curs, proiector, laptop
5.2 de desfăşurare a seminarului	• sală de seminar, proiector, laptop

6. Competenţe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii • C1.4. Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul lingvisticii; să poată analiza și prezenta teoriile lingvisticii; Să poată aplica teoriile în cercetările proprii; să vadă legăturile între cultură, istoria culturii, istoria universală și istoria lingvisticii • C3.4. Recunoașterea problemelor controversate ale descierii lingvistice, compararea și ierarhizarea surselor de informație

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Studenții își dezvoltă o vedere asupra culturii, civilizației și istoriei științei europene
7.2 Obiectivele specifice	• Scopul disciplinei este a familiariza studenții cu concenptele, teoriile care au ajutat la dezvoltarea teoriile contemporane asupra limbii, lingvisticii. Deoarece este important să se vadă dezvoltarea acestor idei și teorii se va începe cu prezentarea și dezbaterea ideilor din antichitate.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Începuturile lingvisticii: teorii din Grecia Antică	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
2. Începuturile lingvisticii: Roma antică și lingvistica arabă	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
3. Începuturile Evului Mediu (5–12. sz.): dezbatere asupra nominalismului și realismului, gramatici speculative	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
4. Gramaticile modiste, accente asupra limbii materne, Dante Alighieri	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
5. Raționalism și empirism; gramaticile universale	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
6. Gramatica de la Port-Royal, Gottfried Wilhelm Leibniz	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
7. Sfârșitul sec. 18 și începutul sec. 19: originea divină a limbii, originea vorbirii, universalii și etimologii	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
8.Începuturile lingvisticii diacronice	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
9. Noi teorii la cumpana secolelor 19 și 20 (B. de Courtenay, geolingvistică, metoda Wörter und Sachen)	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
10. Noi teorii la cumpana secolelor 19 și 20 (curentul estetic, neolingvistică, W. D. Withney, G. von der Gabelentz)	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
11. Ferdinand de Saussure și structuralismul	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
12. Structuralism: școlile din Praga, Koppenhaga și Genf	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
13. Lingvistica descriptivă americană, școala din Londra și lingvistica funcționalistă	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților
14. Lingvistică generativă și cognitivă	muncă frontală – dialog cu explicații ale profesorului	importanța cunoștințelor prelimiare ale studenților

Bibliografie:

Bibliografie obligatorie:

Auroux, S. et al. (eds.): *Matériaux pour une histoire des théories linguistiques. Essays Towards a History of Linguistic Theories.* Université de Lille III, Travaux et Recherches, Diffusion P.U.L., 1984.
Balázs János: *Hermész nyomában (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései)*. Magvető, Bp., 1987.
Máté Jakab: *A 19. századi nyelvtudomány története*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.
Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
Máté Jakab: *A nyelvtudomány (vázlatos) története az ókortól a 19. századig*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2003.
Szathmári István: *A magyar nyelvtudomány történetéből*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2006.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

09_A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol/A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol_1_1.html

Bibliografie recomandată:

Aarsleff, Hans: The Context and Sense of Humboldt's Statement that Language 'ist kein werk (ergon), sondern eine tätigkeit (energeia)'. In: Guimarães, E. – Barros, D. L. P. (eds.): *History of Linguistics 2002.* Benjamins, 2007. pp. 197–206.

Alberti Gábor – Fóris Ágota (szerk.): *A mai magyar formális nyelvtudomány műhelyei.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007.

Auroux, S. et al.: *History of the Language Sciences I.* de Gruyter, Berlin – New York, 2000. pp. 1–18; 245–337; 455–540; 815–924; 1002–1094.

Auroux, S. et al.: *History of the Language Sciences III.* de Gruyter, Berlin – New York, 2006. pp. 2007–2264.

Bańczerowksi Janusz: *A világ nyelvi képe*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2008.

Barbosa, P. A.: On the Defense of von Kempelen as the Predecessor of Experimental Phonetics and Speech Synthesis Research. In: Guimarães, E. – Barros, D. L. P. (eds.): *History of Linguistics 2002.* Benjamins, 2007. pp. 101–106.

Bardzell, Jeffrey: *Stoic Language Theory in Medieval Allegorical Narrative*. Routledge, New York – London, 2009.

Dante Alighieri: A nép nyelvén való ékesszólásról. In: *Dante Alighieri összes művei*. Magyar Helikon, 1965. pp. 349–400.

Devitt, Michael – Sterelmy, Kim: *Limbaj şi realitate. O introducere în filosofia limbajului*. Polirom, Iaşi, 2000. pp. 241–250.

Diderot: Lettres sur les aveugles à l'usage de ceux qui voient. In: *Diderot Textes choisis. Tome 1*. Introduction, commentaires et notes explicatives par Jean Varloot. Ed. Sociales 64, Paris, 1952.

Eco, Umberto: *Kant és a kacsacsörű emlős*. Európa Kiadó, Budapest, 1999. pp. 493–530.

Fónagy Iván: A beszéd kettős kódolása. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok IV.* 1966. pp. 69–76.

Formigari, Lia: *A History of Language Philosophies.* Benjamins, Amsterdam – Philadelphia, 2004. pp. 21–23; 57–128; 149–187.

Gordon, W. T. – Schogt, H. G.: Ferdinand de Saussure: The anagrams and the Cours. In: Embleton, S. – Joseph, J. E. – Niederehe, H. J. (eds.): *The Emergence of the Modern Language Sciences*. Vol. 1., Benjamis, 1999. pp. 139–150.

Harris, Roy: *Language, Saussure and Wittgenstein.* Routledge History of Linguistic Thought Series, Routledge, London – New York, 1980.

Havas Ferenc: A grammatika speculativa modernsége. *Magyar Nyelv* 87 (1991): 145–151.

Havas Ferenc: Duns Scotus, a nyelvi realista. In: Ladányi M. – Dér Cs. – Hattyár H.: *„… még onnét is eljutni túlra …" Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére.* Tinta, Budapest, 2004. pp. 219–221.

Herman József: A Saussure-i gondolatrendszer és napjaink nyelvtudománya. *Magyar Nyelv* 74 (1978): 136–144.

Kelemen János: Hatalom és nyelv Dante nyelvfilozófiájában. *Világosság* 2004/1: 3–9.

Kelemen János: *„A nemes hölgy és a szolgálóleány".* Gondolat, Budapest, 1984. pp. 7–34; 188–207.

Kovács Árpád: Szóelmélet és antropológia Wilhelm von Humboldt nyelvszemléletében. In: Ladányi M. – Dér Cs. – Hattyár H.: *„… még onnét is eljutni túlra …" Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére.* Tinta, Budapest, 2004. pp. 225–239.

Lucy, John A.: *Language Diversity and Thought. A Reformulation of the Linguistic Relativity Hypothesis*. Cambridge UP, Cambridge, 1992.

Robins, R. H.: *A nyelvészet rövid története*. Osiris – Tinta, Budapest, 1999. pp. 17–58; 79–248.

Rousseau, Jean-Jacques: *Esszé a nyelvek eredetéről*. Attraktor, Máriabesenyő – Gödöllő, 2007.

Subbiondo, J. L.: Competing Models for a 17th Century Universal Language: A Study of the Dispute Between George Dalgarni and John Wilkins. In: Kibbee, D. A. (ed.): *History of Linguistics 2005*. Benjamins, Amsterdam – Philadelphia, 2007. pp. 112–119.

Subbiondo, J. L.: Linguistic Theory in Historical Perspective: A study of J. R. Firth's the Tongues of Men. In: Embleton, S. – Joseph, J. E. – Niederehe, H. J. (eds.): *The Emergence of the Modern Language Sciences*. Vol. 1., Benjamis, 1999. pp. 237–246.

Tarnas, Richard: *A nyugati gondolat stációi*. AduPrint, Budapest, 1995. pp. 19–91; 163–252; 307–398; 412–443.

Taylor, A. E.: *Platón.* Osiris, Budapest, 1997.

Underhill, J. W.: *Humboldt, Worldview and Language*. Edinburgh UP, 2009. pp. 53–146.

Vekerdi László: *Kalandozás a tudományok történetében*. Magvető, Budapest, 1969. pp. 71–108.

Wald, Lucia: *Pagini de teorie şi istorie a lingvisticii.* Ed. All, Bucureşti, 1998. pp. 69–126;189–203.

8.2 Seminar		Observaţii
1. Discutarea temelor seminariilor		
2. Augustin de Hipona și lingvistica (începuturile teoriei semioticii)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Szent Ágoston: *Vallomások (Confessiones).* ford. Városi István, Gondolat Kiadó, Bp., 1987. http://mek.niif.hu/04100/04187/04187.htm

Eco, Umberto: *Kant és a kacsacsőrű emlős*. Európa Kiadó, Bp., 1999.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Hubbes László – Tamás Dénes: *Szemiotika – a jel tudománya.* http://jelkepesseg.files.wordpress.com/2010/06/szemiotikajegyzet.pdf
Kelemen János: *„A nemes hölgy és a szolgálóleány”*. Gondolat, Bp., 1984. pp. 62–89.
Máté Jakab: *A nyelvtudomány (vázlatos) története az ókortól a 19. századik*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2003.
http://jegyzet-elek.blogspot.ro/2011/11/kozepkori-irodalomkritika-bibliai.html
http://media.ektf.hu/nappali/orai_anyagok/andok/szemseged.pdf

3. Dezvoltarea limbajelor de specialitate pe teritoriul Ungariei (primele gramaticieni, Apáczai Csere János și cultivatorii limbii din secolele 17-18)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Sylvester János és kora*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1958.
Balázs János: Ki írta az első magyar nyelvtant? *Filológiai Közlöny*. 1958. pp. 116–120.
Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Bán Imre: *Apáczai Csere János*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1958.
Fazakas Emese: Nyelvről való elmélkedések és elméletek. In: Hermann Gusztáv – P. Buzogány Béla (szerk.): *Székelyföldi tudományosság – székely tudósok*. Székelyudvarhely, 2012. pp. 100–126.
Hegedűs József: Sylvester Jánosról, az összehasonlító nyelvészről. *Magyar Nyelv* 89 (1993): 280–288.
Keszler Borbála: Az orvosi nyelv és a nyelvújítás. In: Gréczi Zsoldos Enikő – Kovács Mária (szerk.): *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére*. A Miskolci Egyetem Nyelvtudományi Tanszéke, Miskolc, 2002. pp. 101–103.
Kiss Jenő – Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991.
Kiss Jenő: A szaknyelvi strandardizáció történetének néhány kérdéséhez. In: Bárdosi Vilmos (szerk.): *Világkép a nyelvben és a nyelvhasználatban*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2010. pp. 147–154.
Péntek János (szerk.): *Magyarul megszólaló tudomány*. Lucidus Kiadó, Bp., 2004.
Szathmári István: *Régi magyar nyelvtanaink és egységesülő irodalmi nyelvünk*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1968.
Toldy Ferenc: *A régi magyar nyelvészek Erdősitől Tsétsiig*. MTA, Pest, 1866.
Vladár Zsuzsa: Az articula terminus Szenczinél és a korai magyar grammatikákban. In: Ladányi M. – Dér Cs. – Hattyár H.: *„... még onnét is eljutni túlra ...” Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére.* Tinta, Budapest, 2004. pp. 291–221

4. Cultivarea limbii în Europa și în Ungaria (Semnificația gramaticii din Debrecen)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Éder Zoltán: *Benkő József nyelvészeti munkássága és az Erdélyi Magyar Nyelvmívelő Társaság*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1978.
Fábián Pál – Lőrincze Lajos: *Nyelvművelés*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.
Jancsó Elemér: *Az Erdélyi Magyar Nyelvmívelő Társaság iratai*. Bukarest, 1955.
Kiss Jenő – Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991.
Máté Jakab: *A nyelvtudomány (vázlatos) története az ókortól a 19. századik*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2003.
Pusztay János: Nyelvújítás a finnugor népeknél. In: Balázs Géza (szerk.): A nyelvújítás jelvilága. Magyar Szemiotikai Társaság, Bp., 2010. pp. 97–100.
Szathmári István: *A magyar nyelvtudomány történetéből*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2006.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol/A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol_1_1.html
Törös László: A debreceni grammatika vitás kérdései. In: Péterfi László (szerk.): *Emlékkönyv Pap Károly főiskolai (akadémiai és egyetemi) tanári működésének harmincadik évfordulójára.* Debrecen, 1939. pp. 496–527.

5. Teorii asupra originii limbii maghiare	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Domokos Pál: *Szkítiától Lapponiáig.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1990.
Honti László: Mítoszok a magyar nyelv eredete körül. In *Nyelvtudományi Közlemények.* 101. 137-151. o. http://www.nytud.hu/nyk/101/hontimitoszok.pdf
Kiszely István: *A magyar nép őstörténete.* http://istvandr.kiszely.hu/ostortenet/index.html
Komlóssy Györgyi: *A különös magyar nyelv. Adalékok Bél Mátyás nyelvtudományi munkásságához.* Universitas, Budapest, 2010.
Dr. Marácz László: *A magyar nyelv eredetéről.* Amszterdami Egyetem – előadás http://www.magtudin.org/MaraczL.htm
Pusztay János: *Az „ugor–török háború” után. Fejezetek a magyar nyelvhasonlítás történetéből*. Magvető Kiadó, Bp., 1977.
Pusztay János: A magyar nyelv eredetéről. In *Vasi Szemle.* http://www.vasiszemle.t-online.hu/2010/01/pusztay.htm

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Szathmári István: *A magyar nyelvtudomány történetéből*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2006. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol/A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol_1_1.html pp. 138–146; 215–217.
Szathmári István (szerk.): *Tanulmányok a magyar és finnugor nyelvtudomány történetéből (1850–1920)*. Tankönyvkiadó, Bp., 1970.
Stemler Ágnes: *Nyelvrokonság és nyelvtörténet. Mátyás Flórián nyelvtudományi munkássága*. Gondolat, Budapest, 2004.
Stemler Ágnes: Egy nyelvtörténeti szótárkísérlet a 19. század közepén: Mátyás Flórián nyelvtörténeti szótára. In: Ladányi M. – Dér Cs. – Hattyár H.: *„... még onnét is eljutni túlra ...” Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére*. Tinta, Budapest, 2004. pp. 280–285.
Történelem portál: *Milyen eredetű a magyar nyelv? – konferencia Ankarában.* http://tortenelemportal.hu/2012/10/torok-eredetu-e-a-magyar-nyelv-turkologiai-konferencia-ankaraban/

6. Tradiții și noutăți în sec. 19 asupra teoriilor gramaticale (operele lui Simonyi Zsigmond și Brassai Sámuel)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Bárczi Géza: *Simonyi Zsigmond*. http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1274/127412.pdf
Brassai Sámuel: *A mondat dualizmusa*. Bp., 1885.
Klemm Antal: *Simonyi Zsigmond mondattani munkásságának értékelése és hatása*. Bp., 1954.
Kiss Jenő – Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991.
Máté Jakab: *A 19. századi nyelvtudomány története*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.
Péntek János (szerk.): *A nyelvész Brassai élő öröksége*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2005.
Révay Valéria (szerk.): *Nyelvészeti tanulmányok. Simonyi-emlékülés 2003*. Iskolakultúra, Pécs, 2005.
Rusvai Julianna: Simonyi Zsigmond és Pápay József. *Magyar Nyelvőr* 130 (2006): 485–492. www.c3.hu/~nyelvor/period/1304/130409.pdf
Szathmári István: *A magyar nyelvtudomány történetéből*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2006. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol/A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol_1_1.html
Vekerdi László: *Kalandozás a tudományok történetében*. Magvető, Budapest, 1969. pp. 315–327.
http://moly.hu/szerzok/simonyi-zsigmond
http://mek.oszk.hu/03200/03257/03257.pdf

7. Teoriile lui Fogarasi János și Czuczor Gergely asupra lingvisticii, limbii maghiare	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Fogarasi D. János: *A magyar nyelv metaphysicája vagy a’ Betüknek eredeti jelentései a’ magyar nyelvre alkalmaztatva.* Pest, 1834.
Horváth Katalin (szerk.): *Czuczor–Fogarasi-konferencia, Budapest, 2012. jan. 6.* Magyar Művészeti Akadémia, Budapest, 2013.
Marácz László: *Nyelv és képi gyökök – a magyar kultúra megtartói*. http://www.okotaj.hu/szamok/29-30/betu2.htm
Máté Jakab: *A 19. századi nyelvtudomány története*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.
Németh Renáta: *A XIX. századi nyelvbölcselet és a magyar nyelv szótárainak etimológiai elvei*. Doktori értekezés, Budapest, ELTE, 2007.
Ságí István: Czuczor és Fogarasi nyelvtudományi elvei. In: *Emlékkönyv Melich János hetvenedik születésnapjára.* Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1942. pp. 318–334.
http://books.google.hu/books?id=6N8UAAAAYAAJ&q=gy%C3%B6k#v=onepage&q=gy%C3%B6k&f=false
http://www.mma.hu/documents/10180/125685/mma_kiadvany_czuczor_fogarasi_konf.pdf
http://e-nyelvmagazin.hu/2014/08/27/a-czuczor-fogarasi-szotar-tortenete-1821-1874/
http://mta.hu/tudomany_hirei/a-magyar-nyelv-termeszeti-rende-126653/
http://e-nyelvmagazin.hu/2014/08/27/gyokelmelet-gyokelvonas/
http://hu.wikipedia.org/wiki/Gyök_(nyelvészet

8. Körösi Csoma Sándor, Szentkatolnai Bálint Gábor și Bolyai János	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Benkő Samu: *Bolyai János vallomásai.* (Kiegészített, 4. kiadás). Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, Bp., 2002.
Borcsa János (szerk.): *Szentkatolnai Bálint Gábor.* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár. 1994.
Fazakas Emese: Bolyai János „tökélyes” nyelve. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.): *Nyelvek és nyelvváltozatok*. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére. I–II. AESz., Kolozsvár, 2007. I: 285–295.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Fazakas Emese: Nyelvről való elmélkedések és elméletek. In: Hermann Gusztáv – P. Buzogány Béla (szerk.): *Székelyföldi tudományosság – székely tudósok*. Székelyudvarhely, 2012. pp. 100–126.
Seebauer Imre: *Bolyai János világlátása, a magyar nyelv és gondolkozás-kultúra fejlesztésének új lehetősége*. See Studio reklám és Grafikai Bt. documents.tips/document/link/seebauer-imre-bolyai-janos-vilaglatasa
http://www.archivum.kcst.hu/
http://gazsiweb.click.hu/keret.cgi?/iskola/kcsomas.html
http://hu.wikipedia.org/wiki/Bolyai_János

9. Csűry Bálint și școala creată de el (începuturile și istoria dialectologiei maghiare)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balassa Iván: *Csűry Bálint*. Budapest, 1988.
Hegedűs Attila: Csűry Bálint, a dialektológus. *Magyar Nyelvjárások.* Kiadja a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke XLIX, 35–40, 2011.
Imre Samu: *A mai magyar nyelvjárások rendszere.* Budapest, 1971.
Kálnási Árpád: *Fejezetek a Csűry-iskola történetéből*. A debreceni KLTE Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai, Debrecen, 1998.
Kiss Jenő–Szűts László (szerk.): *A magyar nyelv rétegződése*. Budapest, 1988.
Kiss Kálmán: *Csűry Bálint és a szamosháti tájnyelv.* Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2015.
Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
Péter László (szerk.): *Új magyar irodalmi lexikon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.
Sebestyén Árpád: *A szociolingvisztika elemei Csűry Bálint népnyelvkutató iskolájában*. Kiadja a Magyar Nyelvjárások a Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Évkönyve, XXVIII-XXIX, 47-es, Debrecen, 1990.

10. Gombocz Zoltán și Melich János (personalități ale lingvisticii diacronice maghiare, metodele lingvisticii diacronice)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Károly Sándor: Gombocz Zoltán és Jelentéstana. *Magyar Nyelv* 73 (1977): 459–468.
Kicsi Sándor András*: Gombocz Zoltán. Életrajz és pályakép*. ELTE Eötvös Collegium, Bp., 2006. http://www.c3.hu/~magyarnyelv/07-1/kissj.pdf
Kiss Jenő – Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991.
Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
http://www.bibl.u-szeged.hu/ligeti/gombocz.hu.utf8.html
Sz. Bakró-Nagy Marianne: Gombocz Zoltán szemantikai tevékenysége az utókor szemével (Gombocz jelentésváltozási rendszerének kialakulása). In: Kiss Jenő és Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének témaköréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991. 77–83. o.
Fehér Krisztina: *Gombocz Zoltán mint európai nyelvész.* http://www.c3.hu/~magyarnyelv/11-1/feherk_111.pdf
Hevesi András: Gombocz Zoltán. *Nyugat*. 1935, 6. szám. http://epa.oszk.hu/00000/00022/00593/18682.htm
Kiss Jenő: *Gombocz Zoltán életéről és munkásságáról.* Typotex kiadó, Bp., 2011.
http://cseri.web.elte.hu/lustrum/Gombocz.pdf
Károly Sándor: Gombocz Zoltán rendszerelmélete a jelentéstanban és a szintaxisban – ahogy ma látjuk. In: Kiss Jenő és Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének témaköréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991. 333–339. o.
Máté Jakab: A magyar szövegnyelvészeti kutatások kibontakozása. In: Kiss Jenő és Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének témaköréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991. 462–468. o.
Temesi Mihály**:** *A magyar nyelvtudomány. Irányok és eredmények a felszabadulás óta.* Gondolat Kiadó, Bp., 1980.
http://hu.wikipedia.org/wiki/Melich_János

11. Istoria ungarologiei	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților

Balázs János: *Hermész nyomában. (A magyar nyelvbölcselet alapkérdései).* Magvető, Bp., 1987.
Dóla Mónika – Farkas Judit: Generatív mondattan a magyar mint idegen nyelv oktatásában. In: Alberti Gábor – Fóris Ágota (szerk.): *A mai magyar formális nyelvtudomány műhelyei.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007. pp. 99–123.
Giay Béla: *A hungarológia fogalma*. http://mek.oszk.hu/02000/02055/02055.htm
Giay Béla – Nádor Orsolya: *Magyar mint idegen nyelv – Hungarológia*. http://vmek.oszk.hu/01700/01702/01702.pdf
Kósa László: *A hungarológia rövid története*.
http://epa.oszk.hu/02400/02425/00003/pdf/EPA02425_HungarologiaiIsmerettar_1990_5_066-074.pdf

12. Gramatici din sec. 20 (de la Karácsony Sándor la gramatica generativă)	prelegeri din partea studenților – explicații ale	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

	profesorului	studenților
Karácsony Sándor: *Magyar grammatika társas-lélektani alapon*. Karácsony Sándor: *A magyar észjárás*. Magvető, Bp., 1985. Kiefer ferenc – Gósy Mária (szerk.): *Helyzetkép a magyar nyelvtudományról*. Az MTA Nyelvtudományi Intézete, Bp., 2000. Kiss Jenő – Szűts László (szerk.): *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1991. Lendvay L. Ferenc: *Egy magyar filozófus: Karácsony Sándor*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1993. Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998. Szathmári István: *A magyar nyelvtudomány történetéből*. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2006. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol/A_magyar_nyelvtudomany_tortenetebol_1_1.html Temesi Mihály: *A magyar nyelvtudomány. Irányok és eredmények a felszabadulás óta.* Gondolat Kiadó, Bp., 1980.		
13. Sociolingvistica, etnolingvistica și lingvistica antropologică	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților
Auroux, S. et al.: *History of the Language Sciences III.* de Gruyter, Berlin – New York, 2006. pp. 2352–2429, 2501–2570. Balázs Géza – Takács Szilvia: *Bevezetés az antropológiai nyelvészetbe*. Pauz-Westermann–Inter–Prae.hu, Celldömölk – Budapest, 2009. Cseresnyési László: *Nyelvek és stratágiák (avagy a nyelv antropológiája).* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXVII). Bp., 2004. Duranti, Alessandro: *Linguistic Anthropology*. Cambridge, CUP, 1997. Ladányi Mária: Az alkalmazott nyelvészet lehetséges funkcionális nyelvelméleti hátteréről. In: Gecső Tamás – Kiss Zoltán – Tóth Szergej (szerk.): *TI és MI. Alkalmazott nyelvészet és interdiszciplinaritás.* Tinta Könyvkiadó, Bp., 2010. pp. 100–105. Mandelbaum, D. G. (ed.): *Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality*. Berkeley, Los Angeles – London, University of California Press, 6th printing, 1973. Máté Jakab: *A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998. pp. 266–295; 308–324.		
14. Lingvistică la Universitatea din Cluj (1872–2015) (mai ales operele lui Mészöly Gedeon, Klemm Antal, Szabó T. Attila, Márton Gyula)	prelegeri din partea studenților – explicații ale profesorului	cunoștințele preliminarii ale studenților – participare activă a studenților
Balassa Iván: *Szabó T. Attila*. (1906–1987). Püski, Budapest, 1996. Balassa Iván: Szabó T. Attila és az erdélyi magyar néprajzkutatás. *Ethnographia* 106 (1995): 1017–1023. Beke György: Hogyan lesz valaki nyelvjáráskutató? Beszélgetés Márton Gyulával. *A Hét* 1975/34; újraközölve Szilágysági hepehupa. 1975. 178–88. Fazakas Emese: *Nyelvjáráskutatás és történeti nyelvészet a Kolozsvári Tudományegyetemen.* Konfereciaelőadás, 2010. Fazakas Emese: *Nyelvészeti oktatás a Magyar Királyi Egyetemen.* Konfereciaelőadás, 2011. Hajdú Mihály: Szabó T. Attila, a helynévkutató. In: Bárth János (szerk.): *Emlékkönyv Szabó T. Attila születésének 100. évfordulójára*. Budapest. 2006. pp. 60–63. Károly Sándor: Gombocz szintaxisa és Klemm mondattana. *Néprajz és Nyelvtudomány* 27 (1983): 11–18. Mészáros Rezső (szerk.): *Szegedi egyetemi almanach: 1921–1995. I.* köt. Szeged, 1996. pp. 165-166 Mikola Tibor: Nyelvészet. In: Mészáros Rezső (szerk.): *A Szegedi Tudományegyetem múltja és jelene: 1921–1998.* Szeged, 1999. pp. 186–187. Péntek János: Szabó T. Attila (1906–1987). A régi és a megújult Erdélyi Múzeum-Egyesületet összekötő életmű. In: Kovács Kiss György (szerk.): *Hivatás és tudomány. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei.* EME, Kolozsvár, 2009. pp. 463–492. Péntek János: *Márton Gyula* http://epa.oszk.hu/00400/00458/00466/pdf/EPA00458_Korunk_1976_06_431-434.pdf Szathmári István: *Mészöly Gedeon életműve*. http://www.c3.hu/~magyarnyelv/01-2/szathmari.htm		

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean. Conținutul disciplinei este asemănător celui predat la ELTE Budapesta

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

			din nota finală
10.4 Curs	o lucrare analitică scrisă	examen scris	50%
10.5 Seminar	prelegere și activitate interactivă	examen oral	50%

1. Studenții prezenți la cursuri și își aleg o temă de seminar.
Trebuie să prezinte o temă aleasă. Prezentarea și textul trebuie trimise profesorului și colegilor. Acesta reprezintă 50% din nota finală. Cealaltă parte a notei se poate obține în felulurmător: a) examen scris din materia cursurilor; b) o lucrare scrisă după o temă aleasă din materia cursului pe baza unei bibliografii specifice și cu observații originale (teza trebuie să fie de minim 10 pagini – fără bibliografie).
2. Studenții care sunt prezenți la cursuri dar nu își aleg o temă de seminar.
Trebuie să-și aleagă o temă din temele de seminar și să întocmească o lucrare analitică de minim 7 pagini (fără bibliografie). Acesta reprezintă 50% din nota finală. Cealaltă parte a notei se poate obține în felul următor: a) examen scris din materia cursurilor; b) o lucrare scrisă după o temă aleasă din materia cursului pe baza unei bibliografii specifice și cu observații originale (teza trebuie să fie de minim 10 pagini – fără bibliografie).
3. Cei care nu sunt prezenți la cursuri și nici nu-și aleg o temă de seminar spre prezentare.
Trebuie să-și aleagă două teme (una din istoria lingvisticii universale /vezi temele cursurilor/ și una din istoria lingvisticii maghiare /vezi temele seminariilor/) și să redacteze 2 lucrări folosind o bibliografie adecvată. Fiecare lucrare trebuie să fie de minim 7 pagini (fără bibliografie). De asemenea trebuie să scrie o recenzie despre una dintre lucrările din bibliografia obligatorie.

10.6 Standard minim de performanţă

- folosirea corectă a noțiunilor, cunoașterea fenomenelor
- stil de prelegere științifică, incitantă, inteligibilă, clară
- activitate interactivă la seminatrii
- coerența textului, conformitate cu tema aleasă

Data completării 8 martie 2022	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 29. 03. 2022	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii

ROMÂNIA MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA FACULTATEA DE LITERE DECANAT